

DWST-WOOS.055.7.2026.BP
Warszawa, 02 marca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 15276

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posłanki na Sejm RP Pani Magdaleny Sroki w sprawie likwidacji małych szkół.

Szanowna Pani Poseł,

tak jak wspomniała Pani Poseł, zmiany demograficzne w naszym kraju są coraz bardziej odczuwalne w oświacie. Z prognozy Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w Polsce do 2029 r. liczba dzieci w wieku 7–14 lat spadnie o ok. 5%, a do 2034 r. - o około 19,5%. Do 2060 r. spadek ten może wynieść około 30% (wg czarnego scenariusza GUS nawet - 48,3%).

Z uwagi na znaczny spadek urodzeń i trwający kryzys demograficzny, w najbliższych latach liczba uczniów będzie stopniowo malała, co szczególnie będzie odczuwalne w wychowaniu przedszkolnym. Szacuje się, że w najbliższych 10 latach ubędzie ponad milion uczniów w wychowaniu przedszkolnym i szkołach podstawowych. Jedynie szkoły ponadpodstawowe nie odczują w znaczący sposób spadku liczby uczniów ze względu na objęcie kształceniem większych roczników z lat 2016-2018.

Ministerstwo Edukacji Narodowej przygotowało stosowne rozwiązania, które znajdują się w ustawie z dnia 13 lutego 2026 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw (ustawa została skierowana do Senatu). Ustawa ta reguluje kilka ważnych obszarów polskiej oświaty, ale przede wszystkim daje możliwości lepszego dostosowania sieci publicznych szkół do zmian demograficznych oraz wprowadza możliwość wykorzystania budynków oświatowych na potrzeby lokalnej społeczności.

Istotne w kontekście demograficznym jest przeciwdziałanie likwidacji szkół. Zamiast likwidacji szkoły podstawowej, w ustawie, proponuje się gminom pulę elastycznych rozwiązań, pozwalających między innymi do pozostawienia kształcenia małych dzieci blisko domu (klasy I-III), a tam gdzie jest to pożądane, stwarza się możliwość konsolidacji kształcenia uczniów klas IV-VIII w dobrze wyposażonych szkołach podstawowych. Proponowane rozwiązanie daje nauczycielom, pracującym po kilka godzin w wielu szkołach, możliwość zatrudnienia w jednej szkole na pół etatu lub więcej. Pozwoli to nie tylko na pełniejsze wykorzystanie potencjału nauczycieli dla dobra uczniów, ale także da szansę na pełne korzystanie z przywilejów takich jak: zatrudnienie na podstawie mianowania, skorzystanie z urlopu dla poratowania zdrowia lub płatnego urlopu dla dalszego kształcenia albo bezpłatnego urlopu dla celów naukowych, oświatowych, artystycznych albo z innych ważnych przyczyn.

Niezmiernie ważne jest również stworzenie warunków do wykorzystania przez jednostki samorządu terytorialnego nieużywanych części budynku szkoły na potrzeby realizacji zadań własnych z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, realizacji polityki senioralnej, uczenia się przez całe życie, ochrony zdrowia, kultury oraz wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej (art. 86a). Istotne jest to w związku z tym, że jak przewiduje GUS w 2060 r. osoby w wieku 65 lat i starsze mają stanowić prawie 33% populacji (w porównaniu z około 20% w 2023 r.). Oznacza to wzrost prognozowanej liczby seniorów o ponad 2,5 miliona osób.

W ustawie zaproponowano też możliwość lepszego wykorzystania potencjału świetlic w małych szkołach podstawowych. Ustawa daje możliwość objęcia opieką świetlicową dzieci z oddziałów przedszkolnych, zorganizowanych w szkołach podstawowych liczących do 70 uczniów. Wprowadza także możliwość wydawania w szkole podwieczorków dla dzieci korzystających ze świetlicy.

Ponadto, w ustawie zaproponowano zmiany w zakresie procedury likwidacji szkoły. Pozostawiając wiążącą, pozytywną opinię kuratora oświaty, określono zakres spraw podlegających ocenie organu nadzoru pedagogicznego w przypadku zamiaru likwidacji szkoły. W ustawie proponuje się także wprowadzenie konsultacji społecznych, w tym bezpośrednie spotkania JST z rodzicami uczniów likwidowanej szkoły. Obecnie rodzice są tylko adresatami zawiadomienia o zamiarze likwidacji szkoły, wielokrotnie wskazującymi na brak szczegółowych informacji z samorządu i brak wpływu na jego decyzje.

Ad pytań 1. i 2.

Odnosząc się do pytań związanych z likwidacją szkół, w tym szkół o niskiej liczbie uczniów, uprzejmie informuję, że w poniższej tabeli, na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO), przedstawiono liczbę zlikwidowanych w 2025 roku publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.¹ Z liczby tej wyodrębniono liczbę zlikwidowanych szkół położonych na obszarze wiejskim oraz liczbę zlikwidowanych małych szkół. Na potrzeby poniższego zestawienia, za małą szkołę uznano szkołę posiadającą do 70 uczniów w dniu 30 września ostatniego roku szkolnym, w którym szkołą wykazała dane w SIO.

Tabela 1. Szkoły podstawowe, prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego, zlikwidowane w roku 2025 (źródło SIO)

Województwo	Likwidacje w roku 2025			liczba zlikwidowanych szkół na wsi	w tym liczba szkół podstawowych na wsi
	Liczba zlikwidowanych szkół podstawowych	w tym			
		liczba szkół filialnych	liczba małych szkół		
Dolnośląskie	15	4	10	14	13
Kujawsko-pomorskie	7	1	7	7	7
Lubelskie	22	4	20	25	21
Lubuskie	11	5	9	11	11
Łódzkie	9		9	9	9
Małopolskie	10		10	10	10
Mazowieckie	11	2	9	10	10

¹ Za szkoły zlikwidowane w 2025 roku uznano szkoły zamknięte w Systemie Informacji Oświatowej w okresie między 1 stycznia 2025 r. a 31 grudnia 2025 r.

Województwo	Likwidacje w roku 2025			liczba zlikwidowanych szkół na wsi	w tym
	Liczba zlikwidowanych szkół podstawowych	w tym			liczba szkół podstawowych na wsi
		liczba szkół filialnych	liczba małych szkół		
Opolskie	1		1	1	1
Podkarpackie	18	5	18	18	18
Podlaskie	3		2	3	3
Pomorskie	2		1	2	2
Śląskie	7	2	2	4	4
Świętokrzyskie	5	3	5	5	5
Warmińsko-mazurskie	12	3	9	12	12
Wielkopolskie	9	3	8	9	9
Zachodniopomorskie	6	2	3	6	6
Razem	148	34	123	146	141

Obowiązujący przepis art. 89 ustawy - *Prawo oświatowe* stanowi, że publiczna szkoła podstawowa może być zlikwidowana lub przekształcona przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej publicznej odpowiednio szkole, przedszkolu lub placówce. Ponadto gmina jest obowiązana, co najmniej na sześć miesięcy przed terminem likwidacji lub przekształcenia, zawiadomić o swoich zamiarach rodziców uczniów oraz właściwego kuratora oświaty. Wyrażony w uchwale jednostki samorządu terytorialnego zamiar likwidacji szkoły, na wniosek tej jednostki, opiniuje kurator oświaty. Negatywna opinia kuratora w tym zakresie jest wiążąca dla jednostki samorządu terytorialnego. Z kolei opinia pozytywna kuratora nie obliguje gminy do dokonania zamierzonej zmiany organizacyjnej, ponieważ decyzja o dalszym funkcjonowaniu szkoły leży wyłącznie w kompetencjach organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.

Ustawa - *Prawo oświatowe* nie obliguje samorządów do wniesienia wniosku o zaopiniowanie likwidacji szkoły w wyznaczonym terminie. Oznacza to, że trudno na dzień dzisiejszy oszacować liczby szkół, co do których samorządy mają zamiar likwidacji. Jak wynika z informacji przekazanych przez kuratoria oświaty, do dnia 25 lutego 2026 r. do kuratorów oświaty wpłynęło 95 wniosków o zaopiniowanie likwidacji szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży oraz 113 dotyczących przekształceń (w większości dotyczą likwidacji oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych lub likwidacji innych niż siedziba szkoły lokalizacji prowadzenie zajęć). Należy spodziewać się, że wejście w życie wspomnianej na wstępie ustawy z dnia 13 lutego 2026 r. o zmianie ustawy - *Prawo oświatowe* oraz innych niektórych ustaw wpłynie na zmniejszenie odsetka samorządowych szkół podstawowych przeznaczonych do likwidacji.

Ad pytań 3. i 4.

W 2025 r. realizowany był nabór wniosków w ramach programu *Mała szkoła - wsparcie publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego* oraz *Mała szkoła - wsparcie publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego na BIS*, którego celem było wsparcie finansowe zadań inwestycyjnych, polegające na dofinansowaniu zadań własnych jednostek samorządu

terytorialnego, związanych z prowadzeniem szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży w związku z postępującymi procesami demograficznymi wpływającymi niekorzystnie na publiczne szkoły podstawowe na wsi i w małych miastach, w szczególności na liczbę uczniów tych szkół.

Do udziału w programie uprawnione były gminy, które spełniały wymagania określone w:

1. Komunikacie Ministra Edukacji z dnia 5 maja 2025 r. o ustanowieniu programu inwestycyjnego pod nazwą „Mała szkoła – wsparcie publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez jednostki systemu oświaty”;
2. Komunikacie Ministra edukacji z dnia 23 maja 2025 r. o zmianie komunikatu o ustanowieniu programu inwestycyjnego pod nazwą „Mała szkoła – wsparcie publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego”.
Informacje dostępne pod linkiem: [Mała szkoła - Ministerstwo Edukacji Narodowej - Portal Gov.pl](#)
3. Komunikacie Ministra Edukacji z dnia 4 czerwca 2025 r. o ustanowieniu programu inwestycyjnego pod nazwą „Mała szkoła – wsparcie publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego na BIS”
Informacje dostępne pod linkiem: [Mała szkoła BIS - Ministerstwo Edukacji Narodowej - Portal Gov.pl](#)

W ramach ww. programów Minister Edukacji udzielił dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji związanych z:

1. budową obiektu;
2. dostosowaniem obiektu;
3. zakupem wyposażenia.

Tabela 2. Liczba złożonych do Ministerstwa Edukacji Narodowej wniosków o przyznanie dofinansowania z podziałem na dwa programy

Województwo	Mała Szkoła		Mała Szkoła na BIS		Łącznie w ramach dwóch programów Mała Szkoła	
	Liczba wniosków	Kwota dotacji wnioskowanej	Liczba wniosków	Kwota dotacji wnioskowanej	Łączna liczba wniosków	Łączna kwota wnioskowanych środków finansowych
Dolnośląskie	1	120 000,00 zł	1	79 330,00 zł	2	199 330,00 zł
Kujawsko-pomorskie	5	367 477,00 zł	6	621 542,00 zł	11	989 019,00 zł
Lubelskie	9	1 235 251,00 zł	18	1 846 430,00 zł	27	3 081 681,00 zł
Lubuskie	1	50 000,00 zł	4	583 346,00 zł	5	633 346,00 zł
Łódzkie	6	660 675,00 zł	2	120 030,00 zł	8	780 705,00 zł
Małopolskie	7	1 440 141,00 zł	15	1 814 486,00 zł	22	3 254 627,00 zł
Mazowieckie	16	1 178 081,00 zł	15	1 786 388,00 zł	31	2 964 469,00 zł
Opolskie	4	200 554,00 zł	0	- zł	4	200 554,00 zł
Podkarpackie	15	1 933 920,00 zł	21	2 156 056,00 zł	36	4 089 976,00 zł
Podlaskie	6	815 378,00 zł	5	833 471,00 zł	11	1 648 849,00 zł
Pomorskie	5	455 480,00 zł	9	1 639 741,00 zł	14	2 095 221,00 zł
Śląskie	2	100 000,00 zł	0	- zł	2	100 000,00 zł
Świętokrzyskie	3	529 519,00 zł	7	462 203,00 zł	10	991 722,00 zł
Warmińsko-mazurs.	4	464 906,00 zł	2	110 850,00 zł	6	575 756,00 zł
Wielkopolskie	7	414 828,00 zł	7	839 121,00 zł	14	1 253 949,00 zł

Województwo	Mała Szkoła		Mała Szkoła na BIS		Łącznie w ramach dwóch programów Mała Szkoła	
	Liczba wniosków	Kwota dotacji wnioskowanej	Liczba wniosków	Kwota dotacji wnioskowanej	Łączna liczba wniosków	Łączna kwota wnioskowanych środków finansowych
Zachodniopomorskie	5	1 179 000,00 zł	7	612 851,00 zł	12	1 791 851,00 zł
Łącznie	96	11 145 219,00 zł	119	13 505 845,00 zł	215	24 651 055,00 zł

Jak pokazują dane z tabeli nr 2, w ramach naboru do dwóch programów dotacyjnych złożono łącznie 215 wniosków dotacyjnych na łączną kwotę wnioskowanego dofinansowania w kwocie 24 651 055,00 zł. Tabela nr 3 pokazuje natomiast z iloma gminami podpisano umowy i jakie kwoty dotacji zostały przyznane

Tabela 3. Liczba podpisanych z gminami umów oraz kwoty przyznanego dofinansowania z podziałem na dwa programy

Województwo	Mała Szkoła		Mała Szkoła na BIS		Łącznie w ramach dwóch programów Mała Szkoła	
	Liczba umów dotacyjnych	Przyznane środki	Liczba umów dotacyjnych	Przyznane środki	Łączna liczba umów dotacyjnych	Łączna kwota przyznaných środków
Dolnośląskie	1	120 000,00 zł	1	79 330,00 zł	2	199 330,00 zł
Kujawsko-pomorskie	3	158 000,00 zł	2	154 095,00 zł	5	312 095,00 zł
Lubelskie	6	981 018,00 zł	8	685 104,00 zł	14	1 666 122,00 zł
Lubuskie	0	zł	3	501 346,00 zł	3	501 346,00 zł
Łódzkie	2	101 842,00 zł	1	50 000,00 zł	3	151 842,00 zł
Małopolskie	3	704 716,00 zł	6	435 875,00 zł	9	1 140 591,00 zł
Mazowieckie	9	752 403,00 zł	9	704 016,00 zł	18	1 456 419,00 zł
Opolskie	2	100 008,00 zł	0	zł	2	100 008,00 zł
Podkarpackie	10	872 112,00 zł	14	1 101 419,00 zł	24	1 973 531,00 zł
Podlaskie	3	600 000,00 zł	2	110 000,00 zł	5	710 000,00 zł
Pomorskie	2	101 980,00 zł	6	568 191,00 zł	8	670 171,00 zł
Śląskie	2	100 000,00 zł	0	zł	2	100 000,00 zł
Świętokrzyskie	2	404 519,00 zł	4	319 703,00 zł	6	724 222,00 zł
Warmińsko-mazurs.	2	100 000,00 zł	1	60 850,00 zł	3	160 850,00 zł
Wielkopolskie	3	161 802,00 zł	4	209 479,00 zł	7	371 281,00 zł
Zachodniopomorskie	1	329 000,00 zł	5	251 165,00 zł	6	580 165,00 zł
Łącznie	51	5 587 400,00 zł	66	5 230 573,00 zł	117	10 817 973,00 zł

Jak pokazują dane zawarte w tabeli nr 3, Minister Edukacji Narodowej zawarł 117 umów dotacyjnych i przekazał środki finansowe w ramach podpisanych umów w kwocie

10 817 973,00 zł. Ostateczna wartość rozliczonych umów będzie znana po weryfikacji złożonych przez Pomioty sprawozdań końcowych z realizacji Zadań Inwestycyjnych.

Na chwilę obecną Minister Edukacji nie przewiduje uruchomienia nowych programów inwestycyjnych w związku z trwającymi pracami nad uruchomieniem nowego programu rządowego pn. „Pracownie Kompas Jutra”, którego celem będzie wsparcie dotacyjne wyposażenia pracowni do prowadzenia zajęć przyrodniczych oraz technicznych w myśl nowej podstawy programowej oraz reformy Kompas Jutra przygotowanej przez ministerstwo.

Niezależnie od powyższego Minister Edycji wspiera jednostki samorządu terytorialnego i prowadzone przez nie szkoły i placówki. Zbiornicze informacje na temat programów i projektów realizowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej znajdują się na stronie: <https://www.gov.pl/web/edukacja/programy-i-projekty>.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Henryk Kiepusza
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/